

prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR
ministr zdravotnictví České republiky
Palackého náměstí 375/4, 128 01 Praha 2

Praha, 18. dubna 2023

Vážený pane ministře,

reagujeme tímto otevřeným dopisem na Vaše vyjádření uveřejněné 1. března 2023 v Deníku N (kopii článku přikládáme v příloze tohoto otevřeného dopisu) týkající se Reformy péče o duševní zdraví a s tím související vznik Center duševního zdraví. V kontextu Vašich výroků je důležité připomenout, že „Strategie reformy psychiatrické péče“ byla schválena ministrem zdravotnictví již v roce 2013 (Věstník MZ ČR č. 4/2013). Dále dne 16. června 2016 Ministerstvo zdravotnictví, zdravotní pojišťovny a Psychiatrická společnost ČLS JEP společně podepsali Memorandum o spolupráci na realizaci Strategie reformy psychiatrické péče a zajištění dlouhodobě udržitelného rozvoje financování psychiatrické péče. Následně vznikl a byl vládou schválen Národní akční plán pro duševní zdraví 2020-2030 (NAPDZ). Ve všech těchto dokumentech jsou zakotvena Centra duševního zdraví jako nezbytný článek sítě psychiatrické péče. Váš výrok o vzniku Center duševního zdraví jako „plod upřímné, hluboké nenávisti premiéra Babiše s ministryní Maláčovou“ je v této souvislosti absurdní.

Další Vaše vyjádření do Deníku N o zdevastování psychiatrie v důsledku realizované reformy odporuje již dnes dostupným datům, která ukazují např. zkrácení doby hospitalizace u uživatelů služeb Center duševního zdraví. Budování komunitních služeb, do kterých patří také Centra duševního zdraví, má příznivý vliv na rychlou pomoc a podporu v přirozeném prostředí pacienta. Dlouhodobé zahraniční zkušenosti prokazují, že dostupná komunitní péče významně zlepšuje kvalitu života lidem s duševním onemocněním a zásadně přispívá k dodržování lidských práv.

Zhoršení dostupnosti psychiatrické péče, o které v článku v souvislosti s Reformou péče o duševní zdraví mluvíte, naopak z dat nevyplývá. Dostupnost psychiatrické péče je přímo úměrná především počtu psychiatrů a podmínkám jejich dalšího vzdělávání, tj. agendám výsostně spravovaným Ministerstvem zdravotnictví.

Reforma péče o duševní zdraví představuje zásadní systémovou změnu. Souhlasíme s Vámi, že reforma v České republice zdaleka není u konce a že potřebuje čas. Jedná se o dlouhodobý proces, který podle zahraničních zkušeností trvá až 20 let. V ČR do roku 2021 proběhla první etapa reformy, kdy byly zahájeny nezbytné systémové změny a nyní je potřeba v reformních aktivitách dále pokračovat.

Mrzí nás, že Vaše informace poskytnuté novinám jsou kusé a Vaše vyjádření znevažuje úsilí lidí, kteří se na reformě podílejí, ohrožuje pokračování reformních aktivit i rozvoj komunitních služeb v dalších regionech ČR, kde doposud potřebná komunitní péče zcela chybí. Šířením takovýchto informací ohrožujete rozvoj komunitních služeb pro osoby s duševním onemocněním ve všech regionech ČR, neboť vrháte špatné světlo na celý reformní proces.

Jakkoli oceňujeme vaši snahu se více zaměřit na oblast dětské psychiatrie, musíme se důrazně ohradit proti Vaším výrokům týkajícím se Reformy péče o duševní zdraví.

S pozdravem,

výbor Platformy za transformaci péče o duševní zdraví

Alena Müllerová

Zbyněk Roboch

Jitka Styblíková

Platforma pro transformaci péče o duševní zdraví, která je seskupením zástupců odborných společností, poskytovatelů služeb, patientských a rodičovských organizací, i jednotlivců, přijala již v roce 2012 deklaraci o transformaci systému péče o lidi s duševním onemocněním v České republice. Cílem Platformy je zasazovat se o skutečnou transformaci a deinstitucionalizaci péče o lidi s duševním onemocněním v České republice.

Členové Platformy za transformaci péče o duševní zdraví: Baobab, BONA, CRPDZ, Martin Fojtíček, Fokus České Budějovice, Fokus Liberec, Fokus Mladá Boleslav, Fokus Písek, Fokus Praha, Fokus Tábor, Fokus Vysočina, Green Doors, Aleš Hrnčíř, Dana Chrtková, Martin Jarolínek, Jaroslava Jones, Kaleidoskop, Zuzana Kučerová, Ledovec, Pavel Novák, Jan Pfeiffer, Jana Pluhaříková Pomajzlová, Práh jižní Morava, Adéla Richterová, Zbyněk Roboch, Ondřej Skála, Spolek Kolumbus, Péče o duševní zdraví, Sympathea, VIDA, Renáta Žabová.